

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لا إله إلا الله / *Lâ İlâhe İllallah*

Kelimesinin Şartları ve Şerhi

Cennetin anahtarı olan *Lâ ilâhe illallah* kelimesinin söylenene faydası olması için yerine getirilmesi gereken şartları şunlardır:

- 1- العلم المنافی للجهل *İlim*: Cehâletin zıddıdır.
- 2- اليقين المنافی للشك *Yakîn*: Şüphenin zıddıdır.
- 3- الإخلاص المنافی للشرك *İhlâs*: Şirkin zıddıdır.
- 4- الصدق المنافی للكذب *Sıdk*: (Yalan) Kizbin zıddıdır.
- 5- المحبة المنافية للبغض *Muhabbet*: Buğzun zıddıdır.
- 6- والانقياد المنافی للترك *İnkıyâd*: Terkin zıddıdır.
- 7- القبول المنافی للرد *Kabûl*: Reddin zıddıdır.
- 8- الكفر بما يعبد من دون الله *Küfr bi mâ yu'bedu min dûnillah*

(Bkz: *Durusu'l-Muhimme li'ş-Şeyh Abdilazîz b. Abdillâh b. Bâz*)

Kur'ân ve Sünnet'te *Lâ ilâhe illallah* kelimesinin fazileti ile ilgili olan bütün deliller bu şartlar ile kayıtlıdır.

ŞERH

1- İlim:

Bundan maksat *Lâ ilâhe illallah*'ın manasını, ondan murâdın ne olduğunu, onunla neyin nefyedilip neyin isbât olunduğunu bilmektir.

İlmin, *Lâ ilâhe illallah*'ın şartlarından olduğunun delili Yüce Allah'ın şu buyruklarıdır:

﴿فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾

«Şu halde bilesin ki Allah'tan başka (hak) ilâh yoktur.» [Muhammed Sûresi: 19]

﴿إِلَّا مَن شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾

«Ancak hakka -yani *Lâ ilâhe illallah*'a- bilerek tanıklık eden müstesna.» [Zuhuf Sûresi: 86]

Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* de şöyle buyurmuştur:

«Her kim *Lâ ilâhe illallah*'ı *bildiği halde* ölürse cennete girer.» [Muslim rivâyet etmiştir.]

2- Yakîn:

Bundan maksat *Lâ ilâhe illallah* hakkında yani Allah'tan başka bütün ibadet edilenlerin reddedilmesinde, ibadetlerin ve duanın tümüyle Allah'a has kılınmasında ve *Lâ ilâhe illallah*'ın delâlet ettiği diğer tüm konularda şek ve şüphenin bulunmamasıdır. Bunun delili Yüce Allah'ın şu buyruğudur:

﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا﴾

«Müminler ancak o kimselerdir ki; Allah'a ve Rasûle iman ettiler de sonra şüpheye düşmediler.»

[Hucurât Sûresi: 15]

Yani şek ve şüpheye kapılmadılar. Aksine tam bir yakîn ile iman ettiler. Şek ve şüpheye kapılanlar ise münafıklardır. Nitekim Yüce Allah şöyle buyurmaktadır:

﴿ إِنَّمَا يَسْتَعِزُّنَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَارْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ فِي رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ ﴾

«Senden ancak Allah'a ve âhiret gününe iman etmeyen, kalpleri şüpheye batmış, kuşkular içinde tereddüt ile bo-calayanlar izin isterler.» [Tevbe Sûresi: 45]

Ebû Hureyre *radiyallahu anh*'den Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* de şöyle buyurmuştur:

«Allah'tan başka ilâh olmadığına ve benim Allah'ın rasûlü olduğuma şehâdet ederim. Allah'a bu ikisi ile ve onlarda hiçbir şek ve şüphesi olmaksızın kavuşan hiçbir kul yoktur ki cennete girmesin.» [Muslim rivâyet etmiştir.]

Yine Ebû Hureyre'den Nebî *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur: «Şu bostanın arkasında karşılaştığın kalbi ile yakîn ederek *Lâ ilâhe illallah*'a tanıklıkta bulunan her kişiyi cennet ile müjdele.» [Muslim rivâyet etmiştir.]

3- İhlâs:

Bundan kasıt şirk pisliğinin bulaşmadığı saflık ve katışıksızlık ile *Lâ ilâhe illallah*'a tanıklıkta bulunmaktır. İhlas şirkin zıddıdır. Tevhid kelimesi de ihlas ile eda edilmedikçe sahibine herhangi bir fayda sağlamaz.

Nitekim Yüce Allah şöyle buyurmaktadır:

﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ﴾

«Onlara dini -yani ibadeti- Allah'a halis kılarak Allah'a ibadet etmekten başkası emrolunmamıştı.»

[Beyyine Sûresi: 5]

Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*'in şu buyrukları da ihlasın *Lâ ilâhe illallah*'in şartlarından biri olduğunun delilidir:

Ebû Hureyre *radiyallahu anh* şöyle demiştir: Nebî *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu: «Şefaati sayesinde insanların en mutlusu olacak kişi kalbinden veya içinden ihlas ile *Lâ ilâhe illallah* diyendir.» [Buhârî rivâyet etmiştir.]

İtbân *radiyallahu anh*'den Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur: «Muhakkak ki Allah *Lâ ilâhe illallah* deyip bununla yalnız Allah'ın yüzünü talep eden kişiye cehennemi haram kılmıştır.» [Buhârî rivâyet etmiştir.]

4- Sıdk:

Bundan kasıt yalancılığın zıddı olarak doğru olmaktır. *Lâ ilâhe illallah* kelimesi mutlaka kalpten doğruluk ile söylenmelidir. Yüce Allah şöyle buyurmaktadır:

﴿الْم ۱ أَحَسِبَ النَّاسُ أَنْ يَتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا ءَامَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ﴾

﴿۲﴾ وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ

﴿الْكَذِبِينَ ۳﴾

«Elif. Lâm. Mim. İnsanlar iman ettik demekle başıboş bırakılacaklarını ve imtihana çekilmeyeceklerini mi zannettiler. Biz muhakkak ki onlardan öncekileri de imti-

han ettik. Böylece Allah elbette bilecektir o doğru olanları ve elbette bilecek o yalancıları.»

[Ankebut Sûresi: 1-3]

Bu âyetteki bilmekten maksat herkesçe bilinmesini sağlayacak şekilde ortaya çıkarmak demektir. Yoksa Allah zaten göğüslerde saklanana bilir. Sıdkın, *Lâ ilâhe illallah*'ın şartlarından biri olduğuna Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*'in şu buyruğu da delâlet etmektedir:

Muâz b. Cebel *radıyallahu anh*'den Nebî *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur: «Lâ ilâhe illallah'a Ve Muhammed'in Allah'ın kulu ve rasûlü olduğuna kalbinden sıdk ile tanıklık edene Allah ateşi haram kılmıştır.» [Buhârî rivâyet etmiştir.]

5- Muhabbet:

Bundan kasıt buğzun zıddı olan sevgidir. Kişi Lâ ilâhe illallah'ı, onun delâlet ettiği hususları, onun muktezası ile amel eden ehlini sevmek zorunluluğundadır.

Nitekim Yüce Allah şöyle buyurmaktadır:

﴿وَالَّذِينَ ءَامَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ﴾

«İman edenlerin Allah'a muhabbetleri ise daha şiddetlidir.»

[Bakara Sûresi: 165]

Yine şöyle buyurur:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ ۖ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهَ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ

وَيُحِبُّونَهُ ۖ﴾

«Ey iman edenler! Sizden herkim dininden dönerse (bilsin ki) Allah yakında öyle bir topluluk getirir ki O onları sever onlar da O'nu severler.» [Mâide Sûresi: 54]

6- İnkıyâd:

Bundan kasıt *Lâ ilâhe illallah*'ın delâlet ettiği bütün hususlara zahiren ve batınen boyun eğmek ve gereğince amel etmektir.

Yüce Allah şöyle buyurmaktadır:

﴿وَأَنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُ﴾

«Rabbinize dönün ve O'na teslim olun.» [Zumer Sûresi: 54]

Yine şöyle buyuruyor:

﴿وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِّمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ﴾

«Yüzünü muhsin olarak/ihsan ile Allah'a teslim eden den daha güzel din sahibi kimdir!?» [Nisa Sûresi: 125]

Yine şöyle buyuruyor:

﴿وَمَنْ يُسَلِّمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ

الْوَثْقَىٰ

«Herkim Muhsin olarak/ihsan ile yüzünü Allah'a teslim ederse sapasağlam bir kulpa yapışmıştır.»

[Lokman Sûresi: 22]

7- *Kabûl:*

Bundan kasıt reddin zıddı olarak *Lâ ilâhe illallah*'ın delâlet ettiği bütün hususları kabul etmektir. Bu da ortaksız olarak ibadeti yalnızca Allah'a yöneltip ondan gayrısına ibadeti terk etmektir. Herkim *Lâ ilâhe illallah*'ı onun delâlet ettiği hususları kabul etmeksizin söylerse o, Allah'ın haklarında şöyle buyurduğu kimselerdendir:

﴿إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٣٥﴾ وَيَقُولُونَ آيْنَا

لَتَارِكُوا آلِهَتِنَا لِشَاعِرٍ مَّجْنُونٍ ﴿٣٦﴾﴾

«Onlara *Lâ ilâhe illallah* denilince kibirlenirler ve derlerdi ki: Bir deli şair yüzünden mi ilahlarımızı terk edecekmişiz.»

[Saffât Sûresi: 35, 36]

Bu kelimenin söyleyenine fayda verebilmesi için, hem kalp ile hem de dil ile kabullenilmesi ve gereğince amel edilmesi kaçınılmaz bir gerekliliktir. Herkim onu, delâlet ettiği manaları ve gereklerini kabul etmez, reddeder ve buna karşı kibirlenirse tıpkı kibir ve inatla onu reddetmiş olan Kureyş kafirleri gibidir.

8- *Tağuta Küfretmek:*

Bundan kasıt bütün rasûllerin daveti olan Allah'tan başka her ibadet edilenin reddedilmesi, ibadetin sırf Allah'ın hakkı olduğunun isbât edilmesidir. Rasûllerin tamamı kavimlerinin ibadet ettiği tağutlara yani putlara karşı gelmiş, onlara ibadet edilmesini reddetmiş, insanları da Allah'tan başka ibadet ettikleri bu tağutları terk etmeye çağırmışlardır.

Yüce Allah şöyle buyurmaktadır:

﴿فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ

الْوُثْقَىٰ لَا انْفِصَامَ لَهَا﴾

«Herkim tağuta küfreder Allah'a iman ederse o sapasağ-
lam bir kulpa yapışmıştır.» [Bakara Sûresi: 256]

Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* de şöyle buyurmuştur:
«Herkim Lâ ilâhe illallah der ve Allah'tan başka her ibadet edi-
lene küfrederse malı ve canı dokunulmazdır. Hesabı ise Allah
Azze ve Celle'ye kalmıştır.» [Müslim rivâyet etmiştir.]